

LÆSE- GUIDE

TIL ARTIKLEN:

ET SYSTEMATISK
FORSKNINGSREVIEW OM ELEVER OG
LÆRERES BRUG AF DIDAKTISKE
LÆREMIDLER I L1

Af Stig Toke Gissel, UCL Erhvervsakademi og
Professionshøjskole, og Bettina Buch, Professionshøjskolen
Absalon

07 Learning Tech

Tidsskrift for læremidler, didaktik og teknologi

Skrevet af Stig Toke Gissel
Udgivet af Læremiddel.dk 2020

HVAD KAN DU BRUGE ARTIKLEN TIL?

I denne artikel kan du blive klogere på, hvad der internationalt bliver forsket i omkring lærere og elevers brug af didaktiske læremidler i modersmålsundervisningen i grundskolen. Du kan se eksempler på, hvordan forskere undersøger brugen af læremidler og du kan læse om, hvad de finder ud af om læremiddelbrug.

Se video-explainer

HVAD ER ET DIDAKTISK LÆREMIDDEL?

Didaktiske læremidler er læremidler, der er udviklet specifikt med undervisning for øje. Eksempler er grundbogen til matematik eller en digital fagportal.

Der er flere tegn på, at et læremiddel er produceret specifikt til undervisning. I det didaktiske læremiddel vil der oftest være en lærervejledning, som beskriver hvordan producenten anbefaler, at læremidlet skal bruges.

Oftest vil der være en angivelse af, hvilke mål i læreplanen læremidlet kan bidrage til at opfylde. Det didaktiske læremiddel vil typisk indeholde aktiviteter og materialer, der er passende for elever på et bestemt klassetrin og ofte vil læremidlet også komme med bud på, hvordan et forløb kan evalueres.

HVAD ER DET FOR EN SLAGS ARTIKEL?

Artiklen er et forskningsreview.

“Hvis du skal blive klogere på et emne i en fart, finde ud af hvad de relevante begreber om emnet er og danne dig et overblik over forskning, der siger noget om et bestemt emne, så er det guld værd at finde et forsknings-review.”

04

Se video-explainer

HVAD ER ET FORSKNINGSREVIEW?

Et forskningsreview har til formål at finde ud af, hvad forskningen siger om et bestemt spørgsmål. Det kunne fx være: "Hvad siger international forskning om udskolingselevers interesse for science-fagene?".

Næste skridt efter at have formuleret forskningsspørgsmålet for reviewet er at finde ud af, hvilke termer man skal søge på i de internationale forskningsdatabaser for at finde relevant forskningslitteratur.

Når man har sorteret de artikler fra ens søgeresultat, som ikke er relevante alligevel, skal man analysere sine fund. Man kan fx kategorisere artiklerne ud fra nogle kriterier: Hvor mange af artiklerne handler om fysik? Hvilke forskningsmetoder bruges?

Og man kan interessere sig for at besvare nogle underspørgsmål ved at læse på tværs af artiklerne, fx "hvilke faktorer peger forskningen på, som kan forårsage manglende motivation for science?".

Hvis du skal blive klogere på et emne i en fart, finde ud af hvad de relevante begreber om emnet er og danne dig et overblik over forskning, der siger noget om et bestemt emne, så er det guld værd at finde et forskningsreview.

STUDIET I DENNE ARTIKEL ER ET SYSTEMATISK REVIEW

Studiet her er et systematisk review. Det betyder, at det fremgår tydeligt, hvordan forfatterne har fundet de artikler, der er taget med i reviewet, og at der er helt klare kriterier for, om artikler er inkluderet i reviewet.

Faktisk skal du selv, når et review hævder at være systematisk, ud fra artiklens informationer kunne gentage søgningen og ende med nøjagtigt de samme artikler som forfatterne til artiklen.

HVAD FINDER FORFATTERNE UD AF?

Forfatterne finder mange artikler (1136) i databaserne, men meget få af dem undersøger egentlig læremiddelbrug. Faktisk er der kun 18 artikler der falder inden for reviewets fokus.

Det betyder, at du har et argument for at undersøge læremiddelbrug i praksis i din bachelor-opgave: Vi har for lidt viden om lærere og elevers brug af didaktiske læremidler.

Da der er så få artikler, grupperer forfatterne dem under seks temaer.

Et eksempel på et tema er, at der er forskere, der studerer brug af læremidler med henblik på at forbedre designet af læremidler. Fx kan vi studere, hvordan eleverne bruger en prototype på et læremiddel, og hvis vi finder at eleverne bruger læremidlet på en uhensigtsmæssig måde, så kan vi ændre prototypen og se, hvad der så sker.

Et andet tema handler om, at det er vigtigt at studere brugen af læremidler, når vi måler effekten af et bestemt læremiddel. Effekten af at bruge et bestemt læremiddel på elevernes læringsudbytte afhænger af, hvordan lærere eller elever faktisk bruger læremidlerne.

ARTIKLENS OPBYGNING

Et forskningsreview er typisk bygget op på følgende måde:

Abstract: Et abstract indleder enhver forskningsartikel. Her kan du i kort form læse, hvad det er artiklen undersøger, hvordan den gør det og hvad den finder ud af.

Indledning: Her gør forskerne rede for, hvad tidligere forskning siger om emnet, som artiklen handler om. Det er vigtigt, at forskningen er kumulativ. Dvs. at forskningen bygger videre på og uddyber andres arbejde. I denne artikel hedder dette afsnit "Background".

Metode: Her gør forskerne rede for hvilke metodologier og metoder, de har benyttet. Metodologi handler om den overordnede fremgangsmåde der er brugt. Metoder handler om hvordan data er indsamlet, fx ved brug af videoobservation eller tests. I denne artikel handler metode om, hvilke søgeord der er brugt til at søge i forskningsdatabaserne, hvilke kriterier der ligger til grund for at inkludere og ekskludere artikler osv.

08

Resultater: Herefter præsenteres resultaterne af undersøgelsen. I denne artikel gøres der først rede for, hvad der overordnet karakteriserer artiklerne, der er fundet. Herefter følger en gennemgang af hver artikel under seks temaer.

Konklusion og diskussion: Til sidst diskuterer forskerne, hvad de har fundet og hvilke perspektiver for praksis og kommende forskning, deres undersøgelse kan have.

Go to YouTube channel

BLIV KLOGERE

Find video-explainers på begreber, som er nyttige at kende til, når du læser forskningsartikler. Du finder alle videoer på vores YouTube-kanal og på [Learning Techs hjemmeside](#).

